

Impact of counseling on the awareness of elderly women's family about elder abuse according to the transtheoretical model

S. Oveisi¹, Sh. Jahed², F. Olfati²

¹ Metabolic Disease Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

² School of Nursing and Midwifery, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

Corresponding Address: Frozan Olfati, School of Nursing and Midwifery, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran.

Tel: +98-28-33760620-667; Email: papoy6olfati@yahoo.com

Received: 14 Mar 2018; Accepted: 17 Jun 2018

*Abstract

Background: The population of the elderly has grown in recent years in the world and similarly in Iran.

Objective: The aim of this study was to investigate the impact of counseling on the elderly women's family and raising their awareness about the elder abuse.

Methods: This clinical trial study was conducted from August to December 2017 in the health centers of Shahiryar, Tehran Province. Sixty five elderly women were selected by convenient sampling. Then, their first grade families were randomly assigned to two groups: intervention (n=34) and control (n=31). The intervention group received four sessions based on transtheoretical model. Modified questionnaire was evaluated elder abuse and the data analyzed by Pearson chi-square.

Findings: The findings showed that counseling sessions, according to the transtheoretical model, can cause a significant reduction in negligence ($P<0.005$), psychological abuse ($P=0.006$) and financial harassment ($P<0.005$) in elderly women's family. None of the elderly reported any physical abuse.

Conclusion: The results showed that counseling based on transtheoretical model could be effective on raising awareness of the elderly women's family. It is proposed to create a program of counseling for families, elderly women and increase sensitivity of this phenomenon.

Keywords: Counseling, Elder abuse, Transtheoretical model, Awareness

Citation: Oveisi S, Jahed Sh, Olfati F. Impact of counseling on the awareness of elderly women's family about elder abuse according to the transtheoretical model. J Qazvin Univ Med Sci 2018; 22(3): 32-39.

تأثیر مشاوره بر آگاهی خانواده دارای زنان سالمند در مورد آزار سالمندی طبق مدل مراحل تغییر

دکتر سونیا اویسی^۱، شیما جاهد^۲، دکتر فروزان الفتی^۲

^۱ مرکز تحقیقات بیماری‌های متابولیک دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۲ دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده پرستاری و مامایی، تلفن ۶۶۷-۰۶۲۰-۳۳۷۶-۲۸

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۱/۲۳؛ تاریخ پذیرش: ۹۷/۳/۲۷

*چکیده

زمینه: جمعیت سالمندان در سال‌های اخیر در جهان رشد کرده است و در ایران نیز وضعیت مشابهی دارد.

هدف: این مطالعه با هدف بررسی اثر مشاوره بر آگاهی خانواده دارای زنان سالمند در مورد آزار سالمندی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه کارآزمایی بالینی از مرداد تا آذر ماه سال ۱۳۹۶ در خانه‌های بهداشت شهریار در استان تهران انجام شده است. زنان سالمند به صورت دسترسی آسان انتخاب شدند. سپس افراد درجه یک خانواده که از آن‌ها مراقبت می‌کردند به صورت تخصیص تصادفی به دو گروه مداخله (۳۴ نفر) و شاهد (۳۱ نفر) تقسیم شدند. گروه مداخله چهار جلسه مشاوره را براساس مدل مراحل تغییر دریافت کردند. ابزار مطالعه پرسش‌نامه اصلاح شده بررسی سوء رفتار سالمندان بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون کای دو استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که برگزاری جلسه‌های مشاوره برای خانواده درجه یک زنان سالمند طبق مدل مراحل تغییر می‌تواند باعث افزایش آگاهی شرکت‌کنندگان در مورد مصادیق سالمند آزاری و کاهش معنی‌داری در غفلت ($P < 0/005$)، آزار روانی ($P = 0/006$) و آزار مالی ($P = 0/005$) شود. در مورد آزار جسمی نیز موردی گزارش نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که مشاوره براساس مدل مراحل تغییر می‌تواند بر افزایش آگاهی افراد درجه یک خانواده زنان سالمند مؤثر باشد. پیشنهاد می‌شود با ایجاد برنامه مشاوره‌ای برای خانواده‌های دارای زنان سالمند، حساسیت این پدیده را بالا برد.

کلیدواژه‌ها: مشاوره، آزار سالمندی، مدل مراحل تغییر، آگاهی

*مقدمه

سالمندی یکی از مراحل مهم زندگی است. پیشرفت‌های پزشکی در نیمه دوم قرن بیستم موجب افزایش جمعیت سالمندان شد و پیش‌بینی می‌شود که تعداد سالمندان از ۶۵۰ میلیون نفر در سال ۲۰۰۶ به دو میلیارد نفر تا سال ۲۰۵۰ برسد.^(۱) در ایران نیز نسبت جمعیت سالمندان به علت کاهش میزان زاد و ولد و دسترسی بهتر به مراقبت‌های بهداشتی در حال افزایش است و ایران نیز از این وضعیت مستثنی نمی‌باشد.^(۲) سالمندان به دلیل آسیب‌پذیری؛ نیاز به مراقبت و توجه از سوی خانواده و دولت دارند و بدون شک خانواده بهترین مکان برای فراهم کردن آسایش فرد سالمند است. اما

گاهی به دلیل تغییر در فرایند و ساختار خانواده نظیر؛ تغییر در ارزش‌های سنتی، تضاد نظام ارزشی نسل جدید و قدیم، وجود مشکلات ارتباطی و فشارهای روانی، خانواده قادر به ایفای مناسب نقش و وظایف خود در قبال سالمندان نیست و باعث بروز سوءرفتار توسط اعضای خانواده نسبت به سالمند می‌شود که به صورت آزار روحی، سهل انگاری و غفلت، آزار مالی و جسمی بروز پیدا می‌کند، لذا مشاوره برای حل این مشکلات جایگاه غیرقابل انکاری دارد.^(۳،۴) هنگامی که سوءرفتار با سالمند رخ می‌دهد، مداخلاتی نظیر؛ خدمات حمایتی آموزشی، مشاوره، حمایت روحی و روانی و... مورد نیاز است.^(۵)